

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Josefem Strakou ve věci

žalobce: **R. B.**
státní příslušník Alžírské demokratické a lidové republiky
v ČR bytem X
t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, Balková 1, 1331 65 Tis u Blatna

zastoupený advokátem Mgr. Vratislavem Polkou
sídlem Berní 2261/1, 400 01 Ústí nad Labem

proti
žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje**
sídlem Křižíkova 8, 186 31 Praha 8

o **žalobě proti rozhodnutí** žalované ze dne 27. 3. 2024, č. j. KRPS-82923-18/ČJ-2024-010022-ZZC,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 27. 3. 2024, č. j. KRPS-82923-18/ČJ-2024-010022-ZZC, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku na náhradu nákladů řízení částku 10 200 Kč, a to k rukám jeho zástupce Mgr. Vratislava Polky, advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- V této věci soud posuzuje zákonnost rozhodnutí o zajištění cizince za účelem vycestování podle § 124b odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), tedy z důvodu, že cizinci měla uplynout lhůta k dobrovolnému opuštění území členských států Evropské unie.
- Žalobce je státním příslušníkem Alžírsko. Dne 26. 3. 2024 ve 20:50 byl ztotožněn při silniční kontrole na dálnici D 8 hlídkou Celního úřadu pro Středočeský kraj. Hlídka zjistila, že

žalobce nedisponuje platným oprávněním k pobytu na území České republiky. Přivolaná hlídka cizinecké policie poté žalobce ve 23:50 zajistila podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

3. Cizinecká policie následně prolustrovala žalobce v Cizineckém informačním systému, Evidenci nežádoucích osob a Centrální databázi objektů. Zjistila, že rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 30. 11. 2023, č. j. KRPA-250691-31/ČJ-2020-000022 (dále jen „**rozhodnutí KRPA**“), byla žalobci podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců uložena povinnost opustit území ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci, tj. nejpozději do 6. 3. 2024. Rozhodnutí KRPA bylo v plném rozsahu potvrzeno v odvolacím řízení rozhodnutím Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 26. 1. 2024, č. j. CPR-4425-3/ČJ-2024-930310-V249 (dále jen „**rozhodnutí CPR**“). Proti rozhodnutí je podána žaloba ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem vedená pod sp. zn. 178 A 5/2024.
4. Dne 27. 3. 2024 podal žalobce za přítomnosti svého zástupce k věci vysvětlení podle § 167 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Žalobce uvedl, že rozumí česky slovem i písmem a tlumočnicka nežádá. Do České republiky přicestoval poprvé v roce 1995. Poznal zde svoji bývalou manželku, se kterou se v roce 1996 oženil. V roce 2000 se jim narodil první syn A., mladší syn A. se narodil v roce 2007. Oba synové jsou českými státními příslušníky. S rodinou vedli normální život, v roce 2014 se s manželkou rozvedli. Dosud má s bývalou manželkou i syny normální vztah, mladší syn s ním bydlí v bytovém domě v L. Za účelem sloučení s rodinou, konkrétně s mladším synem, žalobce požádal o povolení k přechodnému pobytu, o kterém nebylo dosud rozhodnuto. Proti rozhodnutí CPR o povinnosti opustit území podal ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem správní žalobu spojenou s návrhem na přiznání odkladného účinku, o kterém také nebylo dosud rozhodnuto. Řízení o této žalobě je vedeno pod sp. zn. 178 A 5/2024. O povinnosti opustit území nevěděl. Myslel si, že když podal žalobu proti rozhodnutí CPR, tak na území stále pobývá legálně. Pracuje různě po brigádách, veškeré náklady na bydlení a živobytí si platí sám, občas mu vypomáhá starší syn tím, že mu půjčí auto nebo peníze. Pobyt má hlášený na adrese v L., kde se trvale zdržuje a přebírá korespondenci. V bydlišti ho již v minulosti policie kontrolovala v souvislosti s žádostí o vydání povolení k přechodnému pobytu, vše proběhlo v pořádku. Mladší syn žije střídavě u matky v P., kde chodí do školy. O víkendech a volnu tráví čas s ním v L. Na mladšího syna platí bývalé manželce soudem stanovené výživné 2 500 Kč měsíčně, reálně na něj platí mnohem víc (např. mu koupil kopačky, byl s ním na Matějské pouti atd.). V Alžírsku byl naposledy v roce 2019, žije tam jeho matka a sestra. Politická situace v Alžírsku je špatná, je to totalitní systém. Návrat do země původu by žalobce vnímal jako zásah do soukromého a rodinného života, v České republice již žije skoro 30 let a má zde dva syny. Finanční prostředky na vycestování do země původu má, finančně mu může pomoci starší syn nebo sestra žijící v Alžírsku. Na území České republiky nevlastní žádný majetek, nemá zde žádné závazky, ani sociální, kulturní a ekonomické vazby. Asi před 16 lety byl potrestán 200 hodinami veřejně prospěšných prací za pokus krádeže. Zástupce žalobce k věci dodal, že zajištění žalobce by bylo vzhledem k jeho poměrům zcela nepřiměřené pro něj samotného, ale i pro jeho syny.
5. Žalovaná na základě zjištěných skutečností rozhodnutím ze dne 27. 3. 2024, č. j. KRPS-82923-18/ČJ-2024-010022-ZZC (dále jen „**napadené rozhodnutí**“), žalobce zajistila na dobu 60 dnů od okamžiku omezení svobody z důvodu, že žalobci uplynula lhůta k dobrovolnému opuštění území členských států Evropské unie. Žalovaná vycházela z toho, že dne

26. 3. 2024, kdy byl žalobce ztotožněn hlídkou silniční policie, již pobýval na území České republiky neoprávněně. Rozhodnutím KRPA, ve spojení s rozhodnutím CPR, mu totiž byla uložena povinnost opustit území nejpozději do 6. 3. 2024. Ačkoliv žalobce podal dne 5. 3. 2024 proti rozhodnutí CPR správní žalobu, soud jí dosud nepřiznal odkladný účinek, a jeho pobyt na území tudíž není legální. Žalobce opakovaně pobýval na území bez platného pobytového oprávnění, a úmyslně tak nerespektoval právní řád České republiky. Od 7. 3. 2024 žalobce pobýval na území neoprávněně, čehož si musel být vědom. Existují tudíž důvodné obavy, že by na území nadále setrval bez příslušného oprávnění a pro správní orgány by se stal nedohledatelným do doby, než by byl znovu kontrolován orgány veřejné moci. V této souvislosti žalovaná obecně zmínila „protiprávní minulost“ žalobce týkající se přečinů krádeže, řízení motorového vozidla pod vlivem návykové látky a řízení motorového vozidla bez oprávnění. Podle žalované je proto nutné žalobce zajistit za účelem vycestování, neboť mírnější donucovací opatření nebo zvláštní opatření ve smyslu § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců by byla v jeho případě zcela nedostačující. Sám žalobce vyloučil, že by byl sám nebo prostřednictvím jiné osoby schopen složit finanční záruku. Ačkoliv žalobce uvedl adresu místa svého pobytu, jeho předešlé jednání neskýtá záruku, že se na daná adrese bude skutečně zdržovat a zůstane pro správní orgány kontaktní. V jednání žalobce lze dle žalované spatřovat zjevný úmysl se i nadále výkonu rozhodnutí CPR vyhýbat a vyčkávat na rozhodnutí soudu o návrhu na přiznání odkladné účinku žalobě. Délku trvání zajištění odůvodnila žalovaná tím, že doba 60 dnů je dostatečná k vyřízení potřebných náležitostí, přičemž se nejedná o lhůtu nijak nadhodnocenou. Žalovaná neshledala žádné důvody, které by žalobci bránily ve vycestování do země jeho původu. Napadené rozhodnutí přitom nepředstavuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce, neboť žalobce se svými syny nesdílí společnou domácnost a s jejich matkou je již rozveden. Žalobce si navíc po vycestování může v případě existence rodinných vazeb požádat o legální pobyt a ihned se na území České republiky navrátit.

6. Po vydání napadeného rozhodnutí žalovaná přikázala umístit žalobce do Zařízení pro zajištění cizinců Balková, a to v části s mírným režimem. V tomto zařízení se žalobce nachází doposud.

II. Obsah podání účastníků

7. Žalobce v žalobě namítá, že ho žalovaná zajistila nezákonně a zasáhla do jeho práva na osobní svobodu a práva na soukromý a rodinný život. Upozorňuje, že s cizineckou policií od počátku plně spolupracoval a doznal se k tomu, že na území pobýval neoprávněně. V České republice strávil podstatnou část svého života, má zde veškeré zázemí a trvalé bydliště na adrese v L. Dobrovolně neopustil území kvůli tomu, že zde sdílí společnou domácnost se svým nezletilým synem a zároveň podal pro rozhodnutí CPR žalobu ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem. Ve vztahu k synovi, který je českým občanem, usiluje o získání povolení k přechodnému pobytu za účelem sloučení rodiny, a proto s ním měla cizinecká policie jednat jako s rodinným příslušníkem občana Evropské unie. Tyto okolnosti vysvětlil již cizinecké policii, která je však náležitě nezohlednila. Podle žalobce rozhodla žalovaná o jeho zajištění v době, kdy nemohlo být známo, zda je jeho pobyt na území skutečně neoprávněný, protože přiznáním odkladného účinku žalobě dochází k legalizaci pobytu s účinky *ex tunc*. Bylo by proto nelogické požadovat, aby vycestoval mimo území Evropské unie, dokud nebylo rozhodnuto o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě.
8. Žalobce dále namítá, že jako důvod pro zajištění nepostačuje pouhá skutečnost, že ve stanovené lhůtě nevycestoval z území členských států Evropské unie. Zajištění tak v daném

případě nebylo nezbytným a krajním opatřením, jímž by ho bylo možné omezovat na osobní svobodě. Žalovaná nepostupovala vůči žalobci přiměřeně ve smyslu § 2 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů a nedůvodně zasáhla do jeho základních práv. V této souvislosti odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 25. 4. 2006, č. j. 4 Azs 235/2005-60, ze dne 15. 4. 2009, č. j. 1 As 12/2009-61, č. 1850/2009 Sb. NSS, a ze dne 22. 7. 2010, č. j. 9 As 5/2010-74, č. 2129/2010 Sb. NSS.

9. Žalobce rovněž namítá, že se žalovaná dostatečně nezabývala otázkou, zda účelu zajištění nelze docílit jinými méně závažnými prostředky ve smyslu § 123b zákona o pobytu cizinců. Žalovaná odůvodnila nepoužití mírnějších opatření naprosto paušálním způsobem. Nijak přitom nezohlednila, že žalobce je otcem dvou českých občanů, má podanou žádost o přechodný pobyt a otázka oprávněnosti jeho pobytu aktuálně závisí na rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě. Žalovaná rovněž nevzala v potaz, že žalobce trvale žije na stejné adrese se svým nezletilým synem, který střídavě pobývá též u své matky.
10. Žalovaná se žalobou nesouhlasí a navrhuje její zamítnutí. Ve vyjádření k žalobě setrvává na závěru, že žalobce vědomě nesplnil povinnost opustit ve stanovené lhůtě území členských států Evropské unie, která mu byla uložena rozhodnutím KRPA. Proto bylo nutné žalobce zajistit podle § 124b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Z přechozího jednání žalobce je totiž zřejmé riziko, že se i nadále bude neoprávněně zdržovat na území České republiky. Samotný pobyt rodinných příslušníků nezakládá žalobci právo na pobyt na území. Podle žalované navíc není zcela přesné tvrzení žalobce, že sdílí společnou domácnost se svým nezletilým synem, který u něj tráví pouze víkendy a volný čas, jinak žije u matky v Praze, kde také chodí do školy. Žalobce navíc v minulosti páchal trestnou činnost, na základě které mu byl zrušen trvalý pobyt.

III. Průběh jednání

11. Žalobce při jednání shrnul podstatu své žalobní argumentace. Zdůraznil, že zajištění v podobě omezení svobody je krajním řešením, a v této souvislosti poukázal především na nedostatečné zhodnocení možnosti mírnějších opatření ze strany žalované. Dále opakovaně zdůraznil již vytvořené stabilní rodinné vazby v České republice, zejména ke svým nezletilým synům. Nepopíral, že byl v minulosti odsouzen na trestnou činnost, tuto kapitolu svého života však již považoval za uzavřenou. K dotazu soudu na povahu předchozí trestné činnosti žalobce uvedl, že v roce 2011 nebo 2012 byl odsouzen za pokus krádeže. Později měl problém kvůli řízení automobilu bez platného oprávnění, toto však mělo souviset s jeho cestou z Francie, kde ztratil doklady a odkud cestoval na náhradní průjezdní doklad, přičemž s ani ve Francii, ani ve Švýcarsku, ani v Rakousku s tím neměli problém, až poprvé v Česku. Zdůraznil, že celá situace jej velmi mrzí.
12. Žalovaná se z účasti na jednání omluvila.
13. Soud při jednání doplnil dokazování usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 4. 2024, č. j. 178 A 5/2024-5 („dále jen „**usnesení o nepřiznání odkladného účinku**““), jímž nebylo vyhověno návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku jeho žalobě proti rozhodnutí CPR. Z obsahu tohoto usnesení vyplývá, že Krajský soud v Ústí nad Labem při zkoumání podmínek podle § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), shledal za splněnou první podmínku, tj. že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí CPR (resp. následky plynoucí z povinnosti opustit území) skutečně pro žalobce znamenají relevantní újmu, a to především s ohledem na jeho vyživovací povinnosti k jeho synům. Rovněž shledal za splněnou druhou podmínku,

tj. že jde újmu nepoměrně větší, než jaká může být způsobena jiným osobám. Neshledal však za splnění podmínku třetí, tj. že odklad povinnosti opustit území nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem, v tomto směru zdůraznil především četnost žalobcových protiprávních jednání v minulosti.

14. Soud zvažoval při jednání provést důkaz svědeckým výsledkem žalobcových synů A. B. a E. B., nicméně nakonec shledal, že vzhledem k dosud zjištěnému skutkovému stavu a rozsahu mezi stranami nesporných skutečností (viz dále) není takový důkaz nezbytný, a proto od provedení tohoto důkazu upustil.

IV. Posouzení věci soudem

15. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 172 odst. 4 zákona o pobytu cizinců), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené.
16. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přičemž v daném případě neshledal žádné vady, ke kterým by musel přihlížet nad rámec uplatněných žalobních bodů ve smyslu závěrů rozsudku NSS ze dne 31. 1. 2023, č. j. 5 Azs 96/2021-39, č. 4456/2023 Sb. NSS, odst. 43–44, ve spojení s rozsudkem velkého senátu Soudního dvora Evropské unie ze dne 8. 11. 2022, spojené věci *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*, C-704/20 a C-39/21, body 87–89.
17. Při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Soud však v daném případě neshledal zásadní důvody, pro které by měl posuzovat zákonnost omezení osobní svobody žalobce podle skutkového stavu ke dni svého rozhodnutí (srov. rozsudky NSS ze dne 4. 9. 2019, č. j. 9 Azs 193/2019-48, č. 3933/2019 Sb. NSS, a ze dne 13. 11. 2019, č. j. 6 Azs 170/2019-50, č. 3/2020 Sb. NSS). V tomto směru vzal toliko v potaz, že po vydání napadeného rozhodnutí vydal Krajský soud v Ústí nad Labem usnesení o nepřiznání odkladného účinku.
18. Žaloba je důvodná.
19. V projednávané věci nejsou předmětem sporu skutkové okolnosti. Není tedy sporné, že žalobce na území České republiky fakticky pobývá souvisle od roku 1995, že zde uzavřel manželství s českou státní občanskou T. B., se kterou se v roce 2014 rozvedl a se kterou má syny A. (nar. X) a A. (nar. X), vůči obě synům plní vyživovací povinnost, přičemž mladší A. u žalobce střídavě bydlí v pronajatém bytě v L. na adrese X. Tyto skutkové okolnosti nebyly zpochybňovány ani v průběhu řízení o zajištění, ale ani v průběhu předchozího řízení o uložení povinnosti opustit území, v němž z nich naopak správní orgány explicitně vycházely (viz str. 4 rozhodnutí CPR ve vazbě na str. 4-5 rozhodnutí KRPA). Konečně ani Krajský soud v Ústí nad Labem při posuzování podmínek pro rozhodnutí o odkladném účinku neměl pochybnosti o tom, že se žalobce podílí na zaopatřování svých synů žijících v České republice, dokonce tuto skutečnost vyhodnotil jako relevantní z hlediska újmy hrozící v případě povinnosti opustit území, odkladný účinek nepřiznal toliko z důvodu rozporu s veřejným zájmem (viz str. 5 usnesení o nepřiznání odkladného účinku). Ani zdejší soud tedy nemá důvod zpochybňovat, že žalobce má v České republice vytvořeny rodinné vazby a podílí se zde na výchově a výživě svých synů, zejména mladšího A., který s ním střídavě pobývá ve stejné domácnosti. Z tohoto důvodu soud shledal nadbytečné provádět důkaz svědeckými výpověďmi některého ze synů, neboť skutečnosti, k nimž byl jejich

výslech navrhován, považuje za prokázané a v předchozích správních řízeních nijak nezpochybňované.

20. Podstata sporu tkví především v právní otázce, zda ve světle shora popsanych skutkových okolností nepředstavuje uložené zajištění nepřiměřené omezení a zda by dané skutkové okolnosti neodůvodňovaly uložení mírnějších opatření (§ 123b zákona o pobytu cizinců). Právě tato argumentační linie se vine napříč všemi žalobními body.
21. V daném případě byl žalobce zajištěn za účelem vycestování podle § 124b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, který stanoví: „[n]elze-li účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování, policie může zajistit na dobu nezbytně nutnou neoprávněně pobývajícího cizince staršího 15 let za účelem jeho vycestování, jestliže uplynula lhůta k dobrovolnému opuštění území členských států Evropské unie [...]“.

Zvláštními opatřeními za účelem vycestování, která mají přednost před uložením správního zajištění, § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců rozumí:

„a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly,

b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“),

c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené, nebo

d) povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly.“

Užití těchto mírnějších opatření je založeno na předpokladu, že cizinec při jejich realizaci bude se správními orgány spolupracovat, a že neexistuje důvodná obava, že se bude vyhýbat případnému výkonu rozhodnutí, příp. jej ztěžovat tím, že neprokáže svou totožnost nebo adresu místa pobytu, odmítne tyto údaje uvést nebo se nedostaví na předvolání policie (§ 123b odst. 2 zákona o pobytu cizinců). Možnost aplikace zvláštního opatření také nutně závisí na samotném důvodu zajištění za účelem vycestování, neboť tyto důvody se svou povahou vzájemně liší (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016-38, č. 3559/2017 Sb. NSS, odst. 32). Základním pravidlem je, že uložení zvláštního opatření nesmí ohrozit výkon rozhodnutí o povinnosti opustit území (§ 123b odst. 4 věta druhá zákona o pobytu cizinců, srov. rozsudek NSS ze dne 28. 3. 2012, č. j. 3 As 30/2011-57, č. 2641/2012 Sb. NSS).

22. Soud přisvědčuje žalobci, že závěry žalované o přiměřenosti zajištění a nemožnosti uložit mírnější opatření v tomto případě neobstojí.
23. Žalovaná své závěry založila výhradně na tom, že mírnější opatření by byla neúčinná, neboť žalobce již dříve porušoval právní předpisy tím, že se vědomě pohyboval na území České republiky bez platného pobytového titulu a že nedostál povinnosti vycestovat z území uložené mu rozhodnutími CPR a KRPA. Takovou úvahu však soud považuje za příliš paušalizující a nemůže s ní souhlasit. Jak totiž vyložil NSS v rozsudku ze dne 20. 2. 2019, č. j. 3 Azs 369/2017-42, „obavy z ohrožení výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění, vylučující

uložení zvláštního opatření, nemohou být založeny toliko na prostém nerespektování správního vyhoštění cizincem, ale k této skutečnosti musí přistoupit i další okolnost, která již důvodnou obavu z ohrožení výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění může indikovat.“ Jinak řečeno, nevycestování z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění nemůže samo o sobě postačovat jako argument pro nemožnost užít mírnější opatření, nejsou-li zohledněny i další relevantní skutečnosti (srov. odst. 15-18 citovaného rozsudku NSS). Zmiňovaný judikatorní výklad byl přitom přijat ve vztahu k zajištění za účelem realizace správního vyhoštění, tedy „přísnějšího“ institutu, než je uložení povinnosti opustit území, k jehož realizaci bylo přistoupeno k zajištění v nyní posuzované věci. Tím spíše tedy bylo nutno hodnotit, zda k nerespektování povinnosti vycestovat přistupují ještě i nějaké další okolnosti, které by odůvodňovaly obavu ze zmaření možnosti realizovat povinnost opustit území.

24. Takové okolnosti soud na rozdíl od žalované neshledal. Soud předně nemůže souhlasit s tím, že by za takovou okolnost mohl být považován vědomý pohyb žalobce na území bez platného pobytového titulu. Žalobce sice opakovaně připustil, že si je vědom absence příslušného pobytového oprávnění, zároveň však vysvětlil, jaké okolnosti tomu předcházely, tedy že se o pozbytí platnosti svého dřívějšího pobytového titulu dozvěděl až v souvislosti s tím, když řešil vyřizování nových osobních dokladů, které mu předtím byly odcizeny ve Francii. Tehdy přitom ztrátu dokladů sám ohlásil a aktivně usiloval o jejich opětovně vyřízení, třebaže neúspěšně. V kontextu těchto událostí jej nelze hodnotit jako typického „nikde neevidovaného“ cizince, který by se zcela bezprizorně pohyboval na území EU a který by zcela ignoroval jakékoliv povinnosti plynoucí z právních předpisů regulujících pobyt cizinců. Z tohoto hlediska soud považuje přinejmenším za předčasné úvahy žalované, že v případě uložení mírnějšího opatření by se žalobce mohl stát nedohledatelným. Dle soudu jde ze strany žalované o přílišné zevšeobecňování míry pravděpodobnosti, že by případná alternativní omezení nebyla respektována, aniž by byl takový argument něčím relevantním podložen (obdobně jako v rozsudku NSS ze dne 28. 3. 2012, č. j. 3 As 30/2011-57).
25. Úvahu o rizicích možné žalobcovy nedohledatelnosti považuje soud za lichou zejména s ohledem na žalobcovy rodinné vazby na území České republiky (viz odst. 19 výše). Jestliže zde žalobce plní vyživovací povinnost vůči dvěma synům, z nichž jednoho částečně i pečuje a umožňuje mu bydlení ve své domácnosti v pronajatém bytě v L. na adrese X, pak za této situace lze těžko uvažovat o tom, že by žalobce byl osobou nedohledatelnou či nekontaktní. Z týchž důvodů si rovněž na straně žalobce nelze příliš představit motivaci k tomu, aby sám stal pro orgány veřejné moci nedohledatelným či se jinak „skrýval“, tím méně v kontextu jeho přechodného chování, kdy se sám ohlásil na policii v souvislosti s vyřizováním ztracených dokladů. Nelze proto souhlasit s paušalizujícím názorem žalované, že by žalobce neskýtal záruku pro plnění povinnosti zdržovat se v ohlášeném místě pobytu, být zde ve stanovené době dostupný či se v pravidelných časových intervalech hlásit policii. Dle soudu jsou na straně žalobce naopak poměrně dobré předpoklady pro uložení některého z alternativních opatření dle § 123b odst. 1 písm. a), c) nebo písm. d) zákona o pobytu cizinců.
26. Dle soudu rovněž nelze *a priori* vyloučit i složení peněžité záruky a možnost alternativního opatření dle § 123b odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Zde žalovaná poněkud zkratkovitě uzavřela, že žalobce není schopen finanční záruku složit a že neví o nikom, kdo by to udělal (viz str. 4 napadeného rozhodnutí). Tento závěr je však v protikladu k obsahu

žalobcovy výpovědi ze dne 27. 3. 2024, kdy na otázku vyslychajícího: „*Máte finanční prostředky na vycestování z České republiky?*“ žalobce odpověděl: „*Peníze mám (sic!). Syn mi pomáhá, moje sestra mi občas finančně pomáhá. Sestra žije v Alžírsku*“ (viz str. 4 protokolu o podání vysvětlení ze dne 27. 3. 2024, č. j. KRPS-82923-17/ČJ-2024-010022). Jakkoli si je soud vědom, že citovaná část podání vysvětlení se týkala otázky finančních prostředků na vycestování ze země a nebylo se zde výslovně dotazováno na finanční záruku coby alternativní opatření k zajištění, tak zároveň nelze přehlížet, že žalobce ve zmiňované odpovědi minimálně naznačil, že určitými finančními prostředky disponuje a že jsou zde i jiné osoby, které mu mohou finančně vypomoci. Jestliže se za této situace žalovaná nepoložila žalobci doplňující dotaz za účelem objasnění, zda by jím zmiňované finanční prostředky nebylo možno využít jako záruku, pak je její závěr o nemožnosti uložení alternativního opatření dle § 123b odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců přinejmenším předčasný. Nadto nelze pominout judikatorní výklad, podle něhož dokonce i absence prostředků k vycestování ještě nemusí znamenat absenci prostředků na složení finanční záruky coby alternativního opatření k zajištění (viz rozsudek NSS ze dne 20. 1. 2022, č. j. 10 Azs 388/2021-41, odst. 17 a tam odkazovanou judikaturu). Pakliže v nyní posuzované věci žalobce explicitně zmínil, že prostředky na vycestování disponuje, tím spíše nešlo paušálně vyloučit možnost složení finanční záruky dle § 123b odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců.

27. Za zcela nepřiléhavé považuje soud konstatování žalované, že „[v] jednání jmenovaného cizince spatřuje správní orgán naprosto zjevný úmysl se výkonu rozhodnutí o opuštění území i nadále vyhýbat, zejména úmysl čekat na soudní rozhodnutí o případném přiznání odkladného účinku a proto nepřistoupil k aplikaci zvláštních opatření“ (viz druhý odstavce str. 4 napadeného rozhodnutí; podtržení přidáno zdejší soudem). Soud na rozdíl od žalované nepovažuje vyčkávání na rozhodnutí o odkladném účinku podané žaloby za nikterak závadové jednání, ale naopak to shledává jako zcela logický přístup v situaci, kdy někdo usiluje o revizi negativní správního rozhodnutí zákonem předvídanými prostředky (tj. správní žalobou spojenou s návrhem podle § 73 s. ř. s.). Jinak řečeno, octil-li se žalobce v režimu nerespektování rozhodnutí o povinnosti opustit území (tj. rozhodnutí CPR ve spojení s rozhodnutím KRPA) ocitl v době, kdy proti uvedenému rozhodnutí podal žalobu spojenou s návrhem na přiznání odkladného účinku, pak bylo z jeho strany zcela legitimní, chtěl-li vyčkat alespoň do doby, než bude o návrhu na přiznání odkladného účinku rozhodnuto (k čemuž je zákonná lhůta 30 dnů od podání žaloby; viz § 73 odst. 4 s. ř. s.) a zda v důsledku toho nedojde k pozastavení uložené povinnosti opustit území. Zdejší soud má tedy za to, že pokud žalovaná o podání žaloby spojené s návrhem na přiznání odkladného účinku věděla, pak jí nic nebránilo v tom, aby s uložením zajištění posečkala alespoň do doby, než Krajský soud v Ústí nad Labem o návrhu na přiznání odkladného účinku rozhodne. Pokud by totiž rozhodl kladně, ocitla by se žalovaná v poměrně nekomfortní situaci, neboť by zajišťovala osobu, která povinnost upustit území nemá. Krajský soud v Ústí nad Labem sice nakonec rozhodl negativně a usnesením o nepřiznání odkladného účinku (viz odst. 13 výše) návrhu žalobce nevyhověl, čímž tedy pro žalobce nadále platí povinnost opustit území, nicméně ani tato skutečnost dle názoru zdejšího soudu nebrání tomu, aby nebylo možno uvažovat o některém z mírnějších opatření dle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

28. Soud samozřejmě nepřehlíží, že žalobcova protiprávní minulost se netýká jen nerespektování pobytových oprávnění, ale že zde figuruje i minulost trestní. A nepopírá, že v jiných případech hodnotí trestní minulost jako jednoznačně přitěžující okolnost zpravidla

vyklučující případnou aplikaci některého z mírnějších opatření (viz např. nedávný rozsudek zdejšího soudu ze dne 9. 4. 2024, č. j. 50 A 5/2024-21, odst. 35). V tomto konkrétním případě však má za to, že žalobcova trestní minulost možnost alternativního opatření nevylučuje. Ve správním spise je k žalobcově protiprávní minulosti opatřen toliko záznam z CDO (viz č. 1. 28-38 správního spisu), z něhož lze zjistit, že kromě porušování již zmiňované povinnosti opustit území bylo dále vůči žalobci v roce 2022 podmíněně zastaveno trestní stíhání pro blíže neučený čin, v roce 2021 byl prověřován za podezření z trestného činu maření úředního rozhodnutí či vykázání a za přestupek provozovatele vozidla, v roce 2020 byl prověřován pro podezření z trestného činu za řízení pod vlivem návykové látky, v letech 2013 až 2015 byl stíhán krádeže (dilem pokusem, dilem vloupáním). Z předmětné evidence však nelze nijak dovodit, jaké byly okolnosti spáchání daných skutků, ani zda za ně byl žalobce pravomocně odsouzen, ani jaký trest mu byl uložen, ani zda odsouzení nebyla náhodou již zahlazena. Soud konstatuje, že na základě takto „kusých“ informací nemůže obstat závěr žalované ohledně žalobcovy protiprávní minulosti.

29. V zásadě jedinou konkrétnější informací ohledně povahy skutků či odsouzení za ně byla žalobcova ústní zmínka v jeho výpovědi ze dne 27. 3. 2024, že za pokus krádeže v roce 2013 mu byl uložen trest 200 hodin obecně prospěšných prací (viz str. 4 protokolu o podání vysvětlení ze dne 27. 3. 2024, č. j. KRPS-82923-17/ČJ-2024-010022), což částečně opakoval při soudním jednání dne 22. 4. 2024, kde rovněž zmínil, že skutky týkající se maření výkonu úředního rozhodnutí měly souviset s porušováním zákazu řízení motorového vozidla. Dle soudu však není možné, aby otázka případné trestní minulosti, jež v daném případě představovala jednu z nosných podmínek pro nevyhovění uložení mírnějším opatřením, byla takto dodatečně objasňována až v přezkumném řízení před správním soudem, a nikoliv již v nalézacím řízení před správním orgánem, které rozhoduje o zajištění.
30. Nicméně i pokud by soud vycházel z toho, že žalobce byl v letech 2013 až 2015 skutečně odsouzen za krádeže, tak s přihlédnutím k obvyklým trestním sazbám ukládaným za přečin krádeže lze hodnověrně usuzovat, že tato případná odsouzení by v době rozhodování o zajištění by s největší pravděpodobností byla již zahlazena (srov. podmínky dle § 105 odst. 1 a) až e) v kontextu sazeb dle § 205 odst. 1 až 4 trestního zákoníku). Pak by zde zbývalo již „pouze“ trestní odsouzení za řízení pod vlivem návykové látky či maření výkonu úředního rozhodnutí (potažmo i blíže neurčený přestupek provozovatele vozidla), což jsou jistě společensky závadová jednání, avšak nikoliv takové intenzity, aby bez dalšího bránilo uložení mírnějšiho opatření. Jinak řečeno, ze samotného zjištění, že žalobce před čtyřmi řídil bez oprávnění či pod vlivem návykové látky, nelze paušálně dovozovat, že by jistě nedodržel povinnosti plynoucí stanoveném některým mírnějším opatřením dle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců a že je nutno přistoupit k nejprísnějšimu opatření ve formě omezení osobní svobody v rámci správního zajištění. I v tomto směru lze souhlasit s částí žalobních námitek, že užití zajištění spojeného s omezením osobní svobody se v tomto konkrétním případě jeví jako nepřiměřené.

V. Závěr a náklady řízení

31. S ohledem na výše uvedené soud shledal žalobu důvodnou, a proto napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil pro nezákonnost a věc podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I.).
32. Vyhlášením tohoto rozsudku musí být žalobce bez zbytečného odkladu propuštěn ze zajištění na svobodu [§ 127 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců].

33. Nad rámec uvedeného soud zdůrazňuje, že v tomto soudním řízení byly přezkoumávány toliko podmínky pro správní zajištění, nebyly však nijak přezkoumávány důvody pro opuštění povinnosti opustit území. Tímto rozsudkem se tedy nijak nepředjímá výsledek paralelně probíhajícího soudního řízení o žalobě proti rozhodnutí CPR (ve spojení s rozhodnutím KRPA), jež je i nadále závazným správním rozhodnutím.
34. O náhradě nákladů řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalobce měla ve věci plný úspěch, a proto mu soud přiznal náhradu nákladu řízení ve výši 10 200 Kč, kterou tvoří pouze náklady na zastoupení advokátem. Výše odměny advokáta zahrnuje tři úkony právní služby po 3 100 Kč [převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby a účast na jednání před soudem podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5, § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], a dále náhradu hotových výdajů za tři úkony právní služby po 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Zástupce žalobce není plátcem daně z přidané hodnoty. Náhradu nákladů řízení soud uložil žalované zaplatit žalobci ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.) k rukám jeho zástupce (§ 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve spojení s § 64 s. ř. s.).

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 22. dubna 2024

Mgr. Josef Straka, v. r.
samosoudce